

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
SÍPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KROOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piaoz-utca 47. és 49. szám.

Lutri Rákóczy nevével.

Debreczen, július 19

Bravó Kassa! Vivát, Abaujmegeye!
Le a kalapot a felvidéki hazafias élelmesség, vagy élelmes hazafiság előtt!

Minap olvastuk a jeles újdonságot, hogy Abauj megye a tervezett Rákóczi-szobor javára sorsjátékot rendez. A pénzügyminiszter már meg is adta az engedélyt, a nemzeti kormány pénzügyminisztere.

A sorsjegyeket már nyomtatják s maholnap forgalomba kerülnek. Rajtuk lesz a nagy fejedelem képe, esetleg a száz csatában összerongyoltott kurucz zászló. vagy legalább a jele: kiujulnak a nemes Magyarország sebei . . .

És ez a sorsjegy nem is lesz valami drága. Két korona, vagy tán csak ötven krajcár. Részt vehet a játékban mindenki, a ki csak trafikban megszokott fordulni. Pályázhatik a kívánatos „haupttreffer“-re s közben kegyeletesen adózik is a nagy fejedelem emlékének. Játszva szerez eké a bölcs szoborbizottság százezer koronát, talán még többet is a szent célnak. Bravó, éljen, vivát!

Mai legenda.

Irtá: Nagy Andor.

Erzsike rózsái.

Fehér legendák jámbor koboldja a fátyolos multból csak jött egyszer ide a paloták közé; lopva, titokban jött e mai legenda pajkos, finom kezű kovácsolója. Jött, mert a legendák ma is megszületnek; rejtve jött, mert a hosszú, csodás mesék szövőjére manap rossz idő jár. Am ha meg is ritkult az orgonás mesék fátyola, ma is csak esik fiatal, hívó szívekre muzsikás tavasz, és ezekhez, ilyenkor csak eljön ma is a multból ez a kis kobold, új legenda selyem szálaival kicsi tarsolyában.

Tudom, eljön. Sok a bizonyossága: ma is itt jár. Mai legendák mai koboldja be más vagy, mint lehattél régen, amikor a templomhajóba szálltál és a komor ives ablakok tarkás üvegén dorombolt a kis kezű — ájtatos órákon — a jámbor legenda fehér szövegét. Be más vagy! Pajkosan jössz és hívőket a szerelmes szívekben keresed.

Lehet, hogy annak van igaza, aki úgy fogja fel a dolgot, a mint fentebb olvasható. De tudja Isten, nekünk ösz-szeszorult magyar szívünk, amikor azt a lutrizásról szóló rövid hirt olvastuk. Hinni sem akartuk. Főképp azt nem, hogy a kormány is engedelmet adott a kassai lutrizásra.

Nem, urak, ehhez fogható léha játék a hagyomány legszentebb érzésével nem volt még!

Rákóczi-szobor és sorsjáték! Micsoda balga, mucsai izetlenség e két szót összezavarni!

Egyik a kifejezője akar lenni évezredek vágyakozásnak, egy nemzet szabadságszeretetének, amely Kossuth Lajosig senkiben sem nyilatkozott meg oly eleven erővel, mint II. Rákóczy Ferencben.

A másik szó: a sorsjáték, a lutrizás az emberek legalacsonyabb ösztönét, a gyors meggazdagodást, a munka nélkül való pénzszerzést fejjezi ki.

Rákóczy neve a megszemélyesített önfeláldozást, a honszerelm ideális magaslátát juttatja eszünkbe.

Viszont a sorsjáték, különösen az olcsó pénzen vásárolható sorsjegyek-

kel való üzérkedés keserűséget támaszt bennünk, mert arra figyelmeztet, hogy népünkben még most is könnyű a komoly keret helyett a szerencse próbálgatást, a hazard nyerészkedés vágyát felőszttökélni.

S ime akad város, vármegye, a mely a népnek e szomorú, alacsony ösztöneit Rákóczinak szent nevével akarja táplálni.

Ezt nem lehet szó nélkül hagyni.

Mire való a Rákóczi-szobor? — Hogy a történelem legdicsebb alakja iránt az utódokban élő hálát és kegyeletet ércebe öntve hirdesse. Ez a szobor felállításának oka, célja és jelentősége.

Szerencsejátékok tiszta nyereménye azonban nem illő szoborra, legkevésbé Rákóczi-szoborra.

Ha átérzem és megértem Rákóczi Ferenc történelmi jelentőségét, ha fellelkesít az a tudat, hogy magyar vagyok, a mi nem lehetnék, ha Rákóczi nem harcolta volna meg dicső csatáját és nem járta volna végig Golgotáját: fogok adni egy fillért vagy annyi fillért, a mennyit adhatok az ő szobrára.

Ez a fillér aztán ércé válik. Mert

Kacéran a kis vasutra ülsz, amely függén siet a Nagyerdőre, ahol paloták szomszédságában még romantika lakik. A vonatra ülsz s ahogy kattognak az új hárfa vashurjain a durva kerekek, a lár mába bele zümmögöd halkán ezt a mai legendát, ezt a csókos legendát . . .

Ez a legenda mai, új és mégis régi. Nemesak, mert hogy egy csók legendája ez, de mert időverte, avatag, vagy régi istenes mesének ismerős fájából tépve a ami kis koboldunk. Pajkosság van ebben is. Erzsébet legendája ujul meg, Erzsikével.

Hívó szíveket keresett a kis legendaszövő bohó. És akiket talált köztük Erzsike volt az egyik. A vasuton ültünk. Alkanyodott akkor. A nyitott ablakon puha meleg szállott. És nagy öreg akácok apró levelenek finom csipkái fodrozták a hajunkat. Mintha úgy usztunk volna amint a fűtős, vörösen ragyogó nap ezüst felhők, ahogy usztak a lebukott napnak fenn az égen rekedt sok piros sugarában. Amit együtt néztünk és a kis kobold pajkosan, esőndben elővette amaz Erzsébet legendájának mesefáját, amely

szól vala nagy hittel a könyörületesszívü, szentéletü királyi leányról, aki elszármazván a Tiszaközről, a távol Thüringiában osztogatta az alamizsnát. Nyitott könyvbe van írva ez Erzsébet története. A kegyességet keményszívü férje gyűlölte nagyon és üldözte a szegényt. Am csodásan segített az ég. Mikor a szegényekhez ment Erzsébet gazdag alamizsnával fehér kötényében, egyszer csak elébe állt a szigoru tilalmat rég kiszabott férj. Megijedt Erzsébet és eltitkolta, mi van a kötőben.

— Virágot viszek, — mondta remegve.

S ahogy kötényét kitarja, a puha kalács és csibehus kővér rózsára váltan hullott pici lábaihoz.

. . . Hogy Erzsike volt a lány, akit előtalált a mi kis koboldunk a hívőszívek között, ez Erzsébet legendájának ismerős fájáról tépett egy új legendát a pajkos bohó. S ahogy ment az alkonyatban a kis vasut, — uszott akácok fodrán a mi hajónk — megszületett az új, csókos legenda, Erzsika rózsáiról.

. . . Zümmögi a kis kobold, hozzáfinomul a lány muzsikához a kerékgugás

szabad időnk a fényesen berendezett és minden igényeket kielépitő **Széchenyi kávéházban** Petöfi-tér 7. sz. Naponia zene-estély. Naponia zene-estély.

Hol tölthetjük legkellemesebben

jelent a helyere
fegyverezni

ez a fillér a hála, a lelkesedés pénzdarabja.

De annak a másik koronának vagy akár aranyának nincs helye a Rákóczi-szobor talapzatán, melyet azal a fenkölt (?) gondolattal fizet le a hazafi, hogy ternót csináljon vele, vagy zongorát, automobilt, értékes csecsebecsét vagy akár 40.000 forintot nyeresen főnyereményben.

Ha Rákóczi emléke nem nyitja ki a pénztárcákat, sose álljon inkább az ő szobra, semhogy erkölcsstelen szerencsejátékok jövedelmének hulladékát, pinkapénzek feleslegét fordítsák rája.

A kiegyezés. Bécsből jelentik, hogy báró Beck osztrák miniszterelnök, aki tegnapi beszédében ugyancsak pörére vetkőztette a magyar kormányt a kiegyezési tárgyalásokról tett nyilatkozataival, a jövő hét derekán Budapestre érkezik, hogy Wekerlével a még függőben lévő kiegyezési kérdésekről tanácskozzék.

Árulás a nemzet ellen.

A horvátok és Lueger szövetsége.

Express tudósítás. —

Budapest, július 19.

Az egész ország előtt ismeretes az a lelki szövetség, amelyet Lueger hívei és a horvát politikusok kötöttek s mely egyenesen a magyar államiség elárulására szőtt terveket. A hir kipattanásaker Lueger is, Frank József is, akiket a hazaárulás becstelen dolgában elsősorban illetett a vád, kereken letagadtak mindent. Most a P. Ll. bécsi levelezője, aki az osztrák román bandát leleplezte, közli a „Nagy-Ausztria birodalmi választmánya” proklamáció-

larmája, hallik a mese szava szépen, — de én nem merem elmondani.

... Valaki úgy akarta; a meséhez kellett, hogy így legyen.

... Valaki csókalamizsnát koldult. Megérdemelte a boldog szegény. Valakinek szive áldott. És csöpp kis ajka immár csókos. Am valakinek a szeme szigoru. Szigoru nagyon. Mint ama thüringiai gróf színe...

— Semmi, semmi, virágot kaptam.

Ez a kis kobold most tarsolyából rádobta a leány arcára az égi fátyolt; alatta termett a csoda, megszületett a legenda. Virágos Erzsébet új legendája: Erzsike rózsáiról.

... Csókos Erzsikének halvány orcájára biboros rózsákat dobott a fátyollal a kis kobold keze s a szigoru szemeket megengesztették a rózsák. Mint ama thüringiai gróftól...

Valaki úgy akarta; talán a meséhez kellett, hogy így legyen. Engesztelők és nem árulók a legendákban a rózsák.

Leányorcán fakadt biboros rózsák, — ezek a mai legendák rózsái. Zümmögi csak kis kobold, Erzsike rózsáiról.

ját, melyet ez a horvát néphez intézett s 1905. október 15-én bocsátott ki. Ebben a többi közt a következők voltak:

A horvát nemzethez! A horvát nép politikai ideáljainak megvalósítása, különösen pedig minden horvát területnek, ideértve Boszniát és Heregovinát is. kulturális, nemzeti és adminisztratív egységtétele erős politikai és autonom egységgé mindaddig lehetetlenség, míg magyar hegemonia alatt álltok. Amíg a mostani dualisztikus birodalmi alkotmány a birodalom felét kiszolgáltatja a magyarok önkényének, a magyarok vazallusai és alattvalói maradtok. A ti egységték és szabadságtok csak a birodalom egész átalakulása révén lehetséges, ha egységes, föderatív birodalom alakul, mely magába foglalja Ausztria, Magyarország és Horvátország összes országit. A birodalom összes népeit egy birodalmi parlament képviselné, az egyes népek sajátos ügyeiket maguk intézzék olyan önállósággal, melylyel Svájcban a szabad kantonok rendelkeznek. E cél elérése végett küldjenek bizalmi embereiket Bécsbe, hogy velük az unióprogram részletét megbeszélhessük.

A felhívás kéziratát kinyomatása előtt elküldték hozzá, a Gross-Osterreich című lap pedig 1905. október 23-iki számában jelentette, hogy dr. Frank József és „Nagy-Ausztria birodalmi választmánya” két tagja közt a bécsi Hotel Imperial télikertjében tanácskozás folyt le.

A „G. Ö.” így irt az árulásról a többek között:

„Abban a pillanatban, amikor a magyarok az osztrák magyar vámszövetséget megszakítják és keresztülviszik Ausztriától való gazdasági függetlenségeket, abban a pillanatban megszűnik Horvátország közjogi és gazdasági viszonya Ausztriához. Mivel a horvátokat erősebb gazdasági érdekek kötik Ausztriához, mint Magyarországhoz.

A muzeum szervezése.

A jog és pénzügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 19.

A jog és pénzügyi bizottság ma délután folytatta ülését. Ezuttal a város muzeumának szervezeti szabályrendelet tervezetét tárgyalták. Érdekes volt látni, hogy a bizottsági tagok közül ma már mindegyre többen jelentek meg az ülésen mint a két előző napon. Ugy látszik használt a komoly szó, amely a város közügyei iránt való melegebb érdeklődés volt hivatva felkelteni a részvéten bizottsági tagok körében.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Az ülésen jelen voltak: Vecsey Imre elnöklete alatt Oláh Károly kurtanácsnok, Juhász Ignác, Márk Endre, Bacsó Dezső, B. Nagy Sándor, Komlóssy Artur, Zoltay Lajos, Rikl Antal, Kaszanyitzky Endre és Tóby Elek.

A bizottság a muzeum szervezeti szabályrendeletét tárgyalta. Oláh Károly tanácsnok terjesztette elő a javaslatot.

Napirend előtt Márk Endre szólalt fel. Reflektált a sajtónak azon megjegy-

zésére, amely a bizottsági tagoknak az ülések iránt tanusító részvétlenségére vonatkozik. Kijelenti, hogy a maga részéről visszautasítja a vádat, mintha ő nem járna a bizottsági ülésekre.

Azt hiszi mindenki, meg van győződve arról, hogy önzetlenül szolgálta mindenkor Debreczen érdekeit s ha olykor-olykor elmaradt egy-egy ülésről, bizonyára elfoglaltsága gátolta, legkevésbé az indolencia. Áttért ezután arra, hogy a város nem fejlődhetik azért, mert egyesek önző egyéni célokkal hozzák összefüggésbe bizottsági tagságukat. Egységes munkáról beszélni nem lehet s ez igen súlyos tünet, a melyből Debreczennek határozottan nagy kára van. Ismételten hitáztat arra, hogy ő mindenkor szívesen eljött a város érdekében dolgozni, el is fog jönni, bár azt se bánja, ha ezt a terhet le veszik a válláról.

Altalánosságban a bizottság elfogadta a szabályrendelet tervezetét.

Tóby Elek jegyző olvasta az egyes szakaszokat, amelyek a muzeum kezelése, fejlesztést és az emléktárgyak gyarapításáról szóltak.

A bizottság a részletes tárgyalás során lényegesebb módosításokat nem tett.

A muzeum igazgatói állásról szóló szakasznál Komlóssy Artur szólalt fel s kvalifikációhoz kívánja kötni.

Juhász Ignác hasonlóképen szóltal fel.

Oláh Károly kijelenti, hogy ez tiszteleti állás s így egyelőre nem szükséges, a kvalifikáció.

— De lehet fontos állás ez — szól Juhász Ignác.

A bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az igazgatói állást rendszeresíteni kell.

Komlóssy Arthur felszólalásában kijelenti, hogy a jövőre készül e szabályrendelet, s jöhet idő, a mikor nem kap önzetlenül olyan kiváló férfit az igazgatói állásra mint most Lőfkovics Artur. Ezért óhajtja, hogy állapítsák meg az igazgató javadalmazását s hogy az álláspályázat után töltsék be.

Juhász Ignác szerint az igazgatói állás felelősséggel jár, azt nem lehet tiszteletből elkívanni senkitől.

A bizottság végül úgy módosította a szakaszt, hogy az igazgatót a közgyűlés választja és javadalmazását megállapítja. Ez esetben nyilvános pályázat után töltsék be az állást.

A bizottság ezután a többi szakaszokat tárgyalta s kisebb módosításokat tett.

Az ülést holnap délután folytatják.

Politika a Balaton mellől.

A koldus képviselők.

Seftelés a miniszteriumokban.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 19.

Politikai viszonyainkra, főleg pedig a képviselőház „zord kurucainak” egyéniségére élénk világot vett az a nyilatkozat, a melyet Lengyel Zoltán tett a minap. Lengyel a Balaton mentén nyaral, a hol egy dalos egyesület kereste fel. A népszerű képviselő be-

Legszebb, legtartósab Eglasine padlómáz a legolcsóbb árban

Kapható a Festék- király kizárólagos festék kereskedésében, Debreczen, Hatvan-u. 5. 1-ső üzlethelyiség. Kérem a címre figyelni

szédbe elegyedett a dalosokkal s e közben a politikáról is szólt.

Beszélt Kossuthról, pártjáról és sok „jeles” honatyákról, a kik egy talencséért is hajlandók kuruckodás közben a hazát eladni.

Az érdekes beszélgetés így folyt le.

— Mi az oka annak, — kérdezték, hogy a nemzeti követeléseket nem lehet megvalósítani, pedig a függetlenségi-párt élén Kossuth Ferenc áll?

— Hát kérem, annak az az egyszerű oka, hogy a párt élén Kossuth Ferenc áll, ki mindenütt érvényesíti befolyását és a függetlenségi képviselők egy része olyan ember, a *kinek nincs ebédre valója*, a kik szívesen elintéznék egy kérvényt a miniszteriumban 5—10 forintért s akiknek nagy része még 1904. januári választásokon szabadelvű programmal lépett fel képviselőnek.

— Mi a véleménye a valóságos belső titkos tanácsosságról — kérdezték tovább.

— Az kérem egy fekete cipő sárga gombbal.

— Mi a véleménye nagyságodnak H.-m.-vásárhely képviselőjéről, Endrey Gyuláról?

— Ő kérem egy tisztességes, becsületes politikus, *mert nem csinál semmit.*

Borzalmas szerencsétlenség az István malomban.

Szörnyet halt egy munkás.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 19.

Az István gőzmalom gépháza borzalmas szerencsétlenség színhelye volt. Egy köteleességét teljesítő munkás került az egyik gép kerekéi közé s ott szörnyet halt. A szerencsétlenség részleteiről tudósítónk a következőkben számol be.

Szabó Sándor nős, két gyermek atyja munkás volt az István gőzmalomban. A gépházban volt alkalmazva, mint kőőr. Tegnap éjjel éppen inspekcios szolgálót teljesített. Az egyik gép kerekéről munka közben leugrott a szij. Ő az előírás ellenére jobb kéz helyett balkezével nyúlt a szijhoz, hogy azt visszahelyezze a kerékre. E pillanatban a gép elkapta s egész testét a szij alá temette. Lélekrázó pillanatok következtek. A szerencsétlen ember kétségbeesetten kiabált segítségért s a személyzet pedig megrémülve sietett a szerencsétlen munkás segítségére. Néhány pillanat alatt a hatalmas gép megállott s szij alól kiemelték Szabó Sándor összetört testét.

Ekkor még élt. De fején és hátán hatalmas seb tátongott s abból erősen patkzott a vér. Lába és karja pedig teljesen össze volt zúzva. Ekkor mentőkocsira helyezték és beszállították a kórházba. Szállítás közben azonban meghalt.

A rendőrség éjjeli inspekcios tisztviselőjét, Mile Pál rendőrfogalmazót reggel fél négy órakor értesítették a szerencsétlenségről, aki nyomban a helyszínére

ment. A szemtanukat kihallgatta s intézkedett, hogy a malom gépházának e részében az üzemet, a birói vizsgálat megejtéséig, szüntessék be.

A rendőrség az ügyre vonatkozó összes iratokat áttette a kir. ügyészséghez, ahol nyomban intézkedtek a hulla felboncolása iránt. A törvényszéki boncolás tegnap délelőtt ment végbe a kórház bonctermeiben. Dr. Láng Sándor és dr. Hutiray József eszközölték a boncolást.

A szerencsétlen munkás iránt a malom tisztviselői és kartársai között általános a részvét. Szabó Sándort hétfőn fogják eltemetni.

A vezetés szerencsétlenség némi részben az István malom igazgatóságát is terheli. Amit minden gyárban és malomban elengedhetlen kötelességnek tartanak a tulajdonosok, azt az István malomban eddig elmulasztották. A gépház szijjainak szokásos védő hálózata nincs meg az István malomban — és ez volt az oka a szerencsétlen munkás tragédiájának.

Dr. Árvay Béla meghalt.

Egy fiatal élet vége.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 19.

Kevés életpálya kezdődött szebben, mint azé a fiatal ügyvédé, a kinek gyászjelentését ma délután kaptuk kézhez. Árvay Béláról van szó, a ki hosszas szenvedés után meghalt Budapesten.

Árvay Béla a debreczeni társadalom kedvelt tagja volt. Jogász korában vezető szerepet játszott az ifjúság között. Az ügyvédi gyakorlat eltelte után gyorsan letette az ügyvédi vizsgát és irodát nyitott. A fiatal ügyvéd irodáját az első hónapoktól kezdve sűrűn látogatták a felek, úgy hogy Árvay Béla előtt biztató jövő állott.

Néhány évvel ezelőtt megnősült, feleségül vette Miklóssy Gyula földbirtokos Anna leányát. A fiatal házaspár boldogan éltek, rajongó szeretettel vették körül két kis gyermeküket.

A mult esztendőben aztán váratlan katasztrófa érte Árvay Bélát. Idegbeteg lett, úgy hogy egy budapesti gyógyintézetbe kellett beszállítani. Állapota egy pillanatra sem javult, s tegnap július 18-án megváltotta szenvedéseitől a halál.

Az elhunytban a Csokonai kör új szét vesztette el. A megboldogultat holnap délután temetik el a vasuti állomástól a Kossuth utcai temetőbe. A család a halálesetről a következő jelentést adta ki:

Alólirottak úgy a magunk, mint az összes rokonság nevében is szomorodott szívvel tudatjuk, hogy a szerető férj, apa, vő és testvér Dr. Árvay Béla ügyvéd f. hó 18-án, este 11 órakor, életének 31-ik s boldog házasságának 5-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 20-án d. u. 5 órakor, a vasuti állomástól az ev. ref. vallás szertartása szerint fognak a Kossuth-utcai temetőben nyugalomra helyeztetni. Debreczen, 1907. július hó 19. Béke lengjen prai felett. Áldás emlékére! Neje: öz. dr. Árvay Béláné sz. Miklóssy Anna. Gyermekai: Sándor, Anna. Apósa és anyósa: Miklóssy Gyula és neje Sántha Mária. Édes anyja: öz. Arva Sándorné sz. Vecsey Mária. Testvérei: Arvay Ilona férjezett Miskolczy Lászlóné. Arvay Géza s neje Tóth Irma.

Kilenc éves öngyilkos.

Menekülés a betegség elől.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, július 19.

Makóról jelentik: Életbölcselők szakavatott tollára való öngyilkosság történt me városunkban.

A korán érettség, az idegesség korszakában is feltűnő az eset. Kilenc éves korában dobta el magától egy makói kis leány az életet.

Anyagi gondok, az iskola terhe nem nyomhatta a kis életunt vállát és mégis megvált az élettől. Ez oly élettűnet, ami méltán gondolkodóba ejtethet minden embert.

A ritka esetről a következő tudósítást adjuk:

Kiss János makói lakosnak a Bogárczóban van tanyája. Ott édegel már évek óta családjával. A törekvő gazdálkodónak Julianna nevű kilenc éves leánya volt.

A korán érettség jelei már régebben mutatkoztak a kis leányon. Évek óta arról fantáziált, hogy ő mielőbb meghal, mert tüdővész.

Ennek a fantasztikus gondolkodásnak azután egészen rabja lett.

Sokszor emlegette, hogy ő nem várja be, mig természetes halállal kimulik, mig a betegség elsorvasztja nagyon is fiatal testét.

Szülei már egy ízben visszatartották hogy a tanya advarán levő kutba ölje magát.

A kis leánykát azonban nem lehetett megmenteni az életnek. Az öngyilkosság eszméjének teljesen rabjává lett.

Ma szülei a tanyáról dolguk végzése végett bejöttek városba. Mig a szülők a városba jártak, a kis leány a szoba gerendájának alkalmazott kötélre felakasztotta magát. Mire szülei a városból visszatértek, leánykájuknak kihült holttestére találtak.

A szülők bánata leírhatatlan, melyben igaz részvéttel osztozik mindenki.

Az esetről jelentést kizárólag megállapította az öngyilkosságot.

Egy nánási gazda tragédiája.

Kifosztották a hamis kártyások.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 19.

Néhány nappal ezelőtt megirtuk lapunkban, hogy Zsuga László hajdunánási gazdaember felakasztotta magát. Az öngyilkos embert annak idején nagy részvéttel parentálták el a debreczeni lapok. Most tűnik ki azután, hogy a szerencsétlen embert egy hamiskártyás tarsaság kergette a halálba.

Zsiga László bejött Hajdunánásról Debreczenbe, zsebében volt 750 korona idegen pénz. Valami vásárlásokat kellett eszközölnie. Amikor beért a városba, nem találta meg azt az embert, akivel üzletet kellett volna kötni. Amint a vasut felé ballagott, megállította a Piac utcán egy régi ismerőse.

Nem szabad

figyelmen kívül hagyni, hogy a

legolcsóbb butor-raktár

kizárólag jobb minőségű polgári mindenki figyelmébe, hogy butorvásárlás alkalmával okvetlen fölkeresse

Debreczen, Széchenyi-utca a 19-ik szám alatt és urasági lakásokhoz a

WEISZ GYULA

nagy butorvásárt rendez,

legdusabb választékú raktáraiban. Ajánlatos tehát legolcsóbb butorraktárát Debreczen, Széchenyi-utca 19. szám alatt. — Mindennemű kárpitos és díszítő munkát jutányosan készít.

— Hová megy bátyám uram?
— Megyek haza Nánásra.
— Ne menjen még egy kicsit, nézzünk be valahova.

Az öreg hamarosan engedett a felhívásnak, s bement egy éjszakai helyiségbe, a hol előbb ivott, aztán kártyázni kezdett.

A játéknak az volt a vége, hogy Zsuga László elvesztette a maga pénzét, aztán az idegen pénzt. Mikor felállott a kártya asztaltól, alig maradt néhány koronája.

A kifosztott ember néhány napig itt ödögött Debreczenben, aztán haza ment Nánásra és felakasztotta magát. Családjának tudomására jutott az öngyilkosság háttere, és arról jelentést tett a rendőrségnek. A debreczeni rendőrség a nyomozást a kártyások ellen megindította.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teletón sz. 339
Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47. sz.

— **Személyi hírek.** Gróf Dégenfeld József főrendházi tag feketetagi birtokára utazott. Dr. Kovách Aladár budapesti főorvos Debreczenbe időzött.

— **Akik nem jelennek meg.** Jeleztettük már, hogy a város jog és pénzügyi bizottságának ülésén Komlóssy Artur indítványt tett arra nézve, hogy város szervezeti szabályrendelete módosíttassék olyképen, hogy amennyiben a bizottságokban megválasztott város atyák közül valaki az ülésekről háromszor igazolatlanul elmarad, ne tekintsek többé az illető bizottság tagjául. Az indítvány szenzációt keltett a városatyák körében. A jog és pénzügyi bizottságnak 24 tagja van, a kik közül alig 8-an jelennek meg az üléseken. Érdekesnek tartjuk ide iktatni azok nevét, a kik nem igen érdeklődnek a város házában tartandó ülések iránt. Bakonyi Samu országos képviselő (beteg) Kardos László, Hochfelder Jakab, Bacsó Dezső, Szabó Kálmán (el van foglala) Kiss Albert (most beteg) Rochlitz Artur, Dr. Sz. Szabó József, Csanak József, Dicsöffy József, Sinka Sándor, Simonffy Imre, Zádor Lajos.

— **Győry Kálmán** az öngyilkossá lett fiatal ember állapotában a tegnapi nap is hozott némi javulást. Belső vérzése egyre szűnik, sőt tegnap már teljesen megszűnt. Tegnap nővére levést és hust vitt ki neki a kórházba, a mit Győry Kálmán el is fogyasztott. Éjjeli értesülésünk szerint Győry állapota egyre javul úgy, hogy ha komplikáció nem talál közbejönni okvetlen felgyógyul. Mellette, van különben állandóan nővére, aki szerető, odaadó gondossággal ápolja fitestvérét.

— **Takarodó.** A budapesti 1-számú honvédegyalozozred zenekara tegnap este kellemes meglepetésben részesítette a város közönségét. Takarodó zenét adott a város hatóságainak vezetői lakása előtt. A kütűnő zenekar esti 9 órakor indult el a Péterfia utcai kaszárnyától a város több utcáját járta be. Szerenádok kaptak a helyőrség magasabb rangú főtisztjei az egy-

házi hatóságok fejei. A takarodó a vármegyeháza előtt ért véget. A pompás utcai hangversenyen óriási közönség volt jelen és sokat tapsolt a derék katonai zenekarnak.

— **Száz postagyakornoki állás.** A m. kir. posta- táv. és távbeszélőnél betöltendő 100 gyakornokjelölti állásra a kereskedelmi miniszter pályázatot hirdet. Ezen állásokra azok az ifjak pályázhatnak, akik középiskolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet érettségi vizsgával, sikeresen elvégeztek, 18 életévüket betöltötték és magyar állampolgárok. A pályázat alá bocsátott állásokat a kerületi posta és táv. igazgatóság 20-at, a többi igazgatóság pedig egyenként 10-et. A pályázók irat és szövegét, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt folyamodványokat a már közszolgálatban nem állók pedig az illetékes főszolgabíró vagy polgármester útján f. évi augusztus hó 1-éig, ahhoz képest, hol a pályázók alkalkalmaztatást óhajtanak nyerni: a budapesti, kassai, kőszvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári. vagy zágrábi posta és táv. igazgatóságokhoz nyújtásuk be.

— **Orosz csalogatás.** Budapestről jelentik. A spanyol humbugot Oroszországban is kezdik már kultiválni. A mult hetekben egy aradi kárpitos Beran Adolf Vlnárról kapott egy Schalet Dávid aláírással ellátott levelet, amelyben rossz németiséggel értesíti őt az aláíró, hogy van 150 ezer rubel készpénze. Az orosz viszonyok tarthatatlansága miatt nem helyezheti el hazájában a pénzt. A külföldön keres intézetet, ahol ezt gyümölcsözőleg elhelyezheti. Magyarországi intézet számára 50000 rubelt szánt 3 $\frac{1}{2}$ százalékra. Kéri Beránt, jöjjön el egy orosz határvárosba, Dünaburgba, ahol átadja neki a pénzt. Amit keres százalékfölöslegben, az övé. A kárpitos azonban Varsót kérte, de Schalet ragaszkodott orosz városokhoz és megjelölte Dzinset. Beran egy barátjával már utnak is indult, de itt Pesten azt mondta neki a detektiv-osztály főnöke, Krecsányi, akihez tanácsért fordult, hogy ne menjen, mert az életébe kerülhet. Az orosz tudnillik egy rablóbanda főnöke, a ki ilyen módon viszi véghez rablásait.

— **Debreczen és hortobágyi ipar-cikk felkarolása.** A magyar Védőegyesület tegnap tartott elnökségi ülésén Sesztina Jenő elnök azon eszmét vetette fel, hogy az egyesület azokból a debreczeni és hortobágyi cikkekben, amelyek úgy magyaros kiállításuknál és eredetiségükben fogva, mint emlék tárgyul való vásárlásuknál fogva kereskedelmileg értékesíthető helyi mesterekkel állitasson elő egy készletet és lépjen érintkezésbe az egyesület főleg fürdő helyek és idegen forgalommal bíró nagy szállodák vezetőségével az iránt, hogy e cikkeknek kelendőseget, a vele foglalkozó iparosoknak foglalkozást teremtsen; magyar kezek annyi szép, uéprajzilag eredeti, a kézimunka szempontjából értékes és jellegzetes dolgot állithatnának elő, hogy az iparnak ilyenét gondozása nagyon jó szolgálatot tehetne; az eszme általános helyeslésre talált és a részletek kivitele iránt egyidejűleg megindultak az intézkedések; bemutatta ugyancsak az elnök egy helyi iparosnak magyar stíliú fajtáikat, a mely készítmények minden tekintetben hivatva volnának kiszorítani a nagy mennyiségű cseh és más idegen eredetű hasonló készítményeket; sajnálkozással vette tudomásul az elnökség eddigi pénztárnoknak Bodnár Gézának lemondását, akinek eddigi önzetlen és odaadó fáradságáért jegyzőkönyvi köszönetet mondott! Ezuton hozzá tudomására az érdeklődő nagyko-

zönségnek, hogy az egyesület központja nem kimélve költséget és fáradságot, amnizsterium és kereskedelmi muzeum támogatásával egy nagy ipari címtárat ad ki, mely az összes magyar beszerzési forrásokat magában foglalja; a terjedelmes címtár tagok részéről egy koronáért lesz megszereshető; a tagok e végből Gaszner titkárhoz fordulhatnak; a titkár még beszámol a központ több eredményes és jelentős actiójáról, melyek a vezetőség intenzív belső tevékenységéről tesznek tanúságot.

— **Feljelentett tanoncok.** Sajtos Sándor Varga utca 2. szám alatti lakos feljelentést tett Piszárdik Imre tanonc ellen, akit azzal vadol, hogy három koronáját ellopott s azzal megszökött. Ugyancsak lopással vádolja tanoncát Bakózi János Nyil utca 66. szám alatti lakos. Allítólag 40 koronáját sikkasztott volna el. Mindkét feljelentése ügyében megindult a nyomozás.

— **Péchy Bertalan** ruhafestőtől néhány nap előtt azt írták helyi lapok, hogy részeg állapotban lövöldözött. A lefolytatott vizsgálat megállapította, hogy Péchy Bertalan szelidebb jellegű kihágást követett el, amelynek egyáltalában nem volt komolyabb következménye. Ezt most utólag konstatáljuk.

— **Szerencsétlenség hintázás közben.** Zong Árpád 9 éves kis fiut súlyos szerencsétlenség érte. Több társával együtt hintázott szülei lakásán. Hintázás közben a kötél elszakadt és Zong Árpád lezuhant a földre. Az esés következtében balkarja ketté tört. A mentők beszállították a kórházba.

— **Megrovott főgimnáziumi tanárok** Szabadka város főgimnáziumot tart fön, ahol nem valami épületes állapotok uralkodhatnak, Platz Bonifac volt főigazgatónak ezen tanintézetnél voltak olyan kellemetlenségei, hogy nyugdíjba ment, de hogy az új fődiraktor, Szele Róbert dr. sincsen az ottani állapotoktól elragadtatva, mutatja a vallás és közoktatásügyi miniszternek Szabadka város tanácsához, tehát a nagy nyilvánossághoz intézett leirata, mely a szabadkai — diákok körében leirhatatlan lelkesedést keltett. A miniszter az épület egyes hiányait észrevételezi, majd a tanárokról, azokat meg is nevezve, ezeket mondja:

„Ugyancsak a főigazgató hivatalos jelentéséből tudomásomra jutott, hogy A. tanár órákat mulaszt, a dolgozatokat nem javítja pontosan és mértéktelenül iszik, B. tanár nem fejt ki elég ambiciót. C. tanár módszere nem eléggé eredményes, D. tanár tudományos képzettsége pedig nem kielégítő.

Felhívom a tek. Tanácsot, hogy nevezettek hibáikra figyelmeztesse, különösen pedig C.-t utasítsa, hogy jobb módszer elsajátítása végett a szegedi főgimnázium . . . óráit látogassa meg.”

Miniszter megbízásából:

A szabadkai lapok most a főgimnázium államosítását sürgetik, mivel a bajoknak okát abban látják, hogy a városi közgyűlés választja a tanárokat és ezért jó tanérok mellett gyenge tanérok is működnek a szabadkai városi főgimnáziumnál.

— **A pásztoróra kellemetlenségei.** Budapesti tudósítónk jelenti: Az a'só erdősor-utcai Zöld koszoru szállodában a minap egy vidéki gazdag kereskedő szállott meg egy nő társaságában. Este együtt vacsoráltak a vendéglőben és a cigányzene mellett kedélyesen töltötték az időt éjjelutánig, amikor pihenni tértek. Másnap a kereskedő meglepetve vette észre, hogy tárcájából több száz koronás bankó eltűnt. Nyomban jelentést tett a rendőrségnek, a mely detektiveket küldött ki a

szállodába nyomozás végett. A titkos rendőrök kihallgatták az egész személyzetet, majd pedig, a mikor semmiképpen sem akadtak nyomra, átkutattak mindent a szobában, ahol a kereskedő lakott. Azonban itt sem jutottak semmi eredményre. Már éppen el akartak távozni, amikor az egyik detektívnek eszébe jutott, hogy a virágedényeket is át kellene vizsgálni. Meg is tették s csakugyan az egyik virágcserep fenekén a föld alatt megtalálták az eltűnt százkoronás bankókat. A rendőrség kinyomozta a kereskedő bárányját, aki hosszas vallatás után beismerte, hogy a bankókat ő vette ki a tárcájából, de reklámpapíroknak nézte azokat s csupa tréfából elásta a virágcserepbe. A kereskedő örvendő, hogy megkerült a pénze, arra kért a rendőrséget hogy engedjék a nőt bántatlanul távozni. A rendőrség eleget tett a kérelemnek és a nőt szabadon bocsátotta.

— Összeveszték a gyermekeket. Dusek Józsefné nyolc éves kis fiát egyik rokonához adta ki ápolás végett. A gyermek azonban pár nappal ezelőtt beteg lett. Dusekné ennek hírére meglátogatta a gyermeket, aki aztán elpanaszolta, hogy poshadt tejet kapott enni és ezért beteg. E miatt Dusekné aztán összeszólalkozott rokonával, közben tettelegességre is került a sor, melyben Dusekné huzta a rövidebbet. Sérülésével a közokórházban ápolják.

— Meglopták a piacon. Tarnócy Gábornét kelemetlen meglepetés érte tegnap a piacon. Amint egyik bank helyiségéből kijött, egy zsebtolvaj mellé szegődött s zsebéből 50 koronát kilopott. A meglopott asszony feljelentette a tolvajlást a rendőrségen.

— Karambol a Homokkertben. Izgalmas jelenet folyt le a Homokkertben. Balog Gáborné egy kézi kocsin több kis gyermekkel meggyet hozott a piacra. Vele szembe jött Kakas Imre kocsis. Ennek lovai elragadták s a kézi kocsinak rohantak. A kocsi a karambol következtében teljesen összetört s csak a véletlennek köszönhető, hogy az asszonynak és gyerekeknek nem lett semmi baja. A rendőrség a vigyázatlan kocsis ellen megindította a vizsgálatot.

— Ellopott meggy. Fazekas Károlyné egy kosár meggyel jött a piacra, míg ő egy másik asszonnyal beszélgetett addig a kosarat letette maga mellé. Beszélgetés közben ellopták mellőle a kosarat. A vakmerő tolvajlásról jelentést tett a rendőrségen.

— Egy ügyes katonamentes fiatal ember ki magyarul és németül is tud levelezni azonnali belépésre kerestetik. Czim: a kiadóhivatalba.

— Markus Sándor borkereskedő, ajánlja izletes és tisztán kezelt borait már 5 litertől kezdve házhoz szállítja. Telefon szám 567. Jég állandóan kapható.

— Ha szépet és olcsót akarunk vásárolni, bizalommal keressük fel Mentze áruházát Kossuth-utca 4. sz. alatt.

— Az általam forgalomba hozott közkedvelt Manilla kalapok 1.50-ével folyton kaphatók a „Nyakkendő király” uri divat üzletében a főposta mellett.

— Uti készletek, kézi bőröndök, női kézi táskák, pénz-, szivar- és cigarettatárcák a legszebb kivitelben Mentze áruházában Kossuth-utca 4.

— Vizvezeték, fürdők, szivattyúk és csatornázások berendezését szakszerűen jótállással készít és javít a legjutányosabb árák mellett Wilhelm és Weinberger szerelők, Debreczen Hatvan-u. 4.

A Hajdumegyei népbank Piac-utca 26. sz. nagytözsde épületében minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat s befoglaltatik.

— Női és férfi Panamákban speciálista a Nyakkendő király Debreczen, főposta mellett.

— Ki akar szép lenni? Erre a kérdésre bizonyára igennel fognak felelni összes nő olvasóink. Igen ám, de a szép isteni adományában nem részesülhetett mindenki s így azon kell igyekezni, hogy az arcbőrt szépítsük s a szépséghibákat eltüntessük. Ilyen biztos szer azonban nagyon kevés van, de ezek közt az első helyet bizonyára Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész „Fáy”-féle arckrémje foglalja el, mely pár nap alatt meglepően eltüntet szeplőt, májfoltot, pörsemet, pattanást és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket s még koros egyéneknek is üde arcszínt kölcsönöz. 1 téglény 1 korona, hozzávaló Fáy-szappan szintén 1 korona

TAVIRATOK.

A külügyminiszter Ischlben.

Bécs, jul. 19. Báró Aehrenthal osztrák magyar nagykövet ma délelőtt Ischlben meglátogatta Frigyes Királyi herceget, aki azonban nem volt otthon, hanem vadászatra ment. A külügyminiszter erre Gasteinba utazott, a honnan csak augusztus 10-ikén tér vissza Ischlbe, a hol akkor korona tanács lesz.

Katasztrófa egy alagutban.

Bockstein, jul. 19. A Baure alagutban tegnap megrendítő katasztrófa történt. Mérgező gázok kiömlésétől, 3 munkás meghalt, több pedig nagyon súlyosan megsebesült.

Egy vezérkari ezredes tragédiája.

Temesvár, jul. 19. Müller Henrik vezérkari ezredes, a 7-ik hadtest vezérkari főnökét, szolgálja ma reggel halva találta ágyában. A kitűnő katonát, a ki 42 éves volt, szívszélhűdés ölte meg.

Nagy hajókatasztrófa.

Santiago Chile, jul. 19. A Toró nevű kereskedelmi hajó ma a tengerparthoz közel hajótörést szenvedett. A katasztrófának 17 ember esett áldozatul.

A horvátok politikája.

Zágráb, július 19. A volt nemzeti párti képviselők, akik a kiegyezés hívei voltak úgy határoztak, hogy csak az új választások után fognak politikai manifesztációt tenni, a mikor is a bánkormányt támogatják. Addig az osztályfőnöki állások betöltése is függőben marad.

Fegyelmi egy polgármester ellen.

Sátoraljaujhely, július 19. Székely Elek ujhelyi polgármestert a múlt hónapban azért függesztette fel a koalíciós főispán, mert az a vád volt ellene, hogy június 8-án a király koronázása napján rendezett misén nem vett részt. Közben, amint a fegyelmi eljárást folytatták a polgármester ellen, kisütötték rá, hogy még egyéb dolgokat is követett el. A vizsgálat folyik, de Székely Elek minden valószínűség szerint tisztázza magát.

Interpelláció Dreyfuss miatt.

Páris, július 19. A francia kamarában mint Párisból táviratozzák Piquar hadügyminisztert meginterpellálják Dreyfuss őrnagy mellőzése miatt — a ki ennek következtében nyugalmomba akar menni.

A letartóztatott olasz miniszter.

Róma, jul. 19. Nasi letartóztatásának első híre egész Sziciliában a gyász érzését keltette, de most az összes szicíliai városokban alakult Nasi bizottságok közreműködésével oly mozgalom támadt, amely napról-napra veszedelmesebb karaktert ölt. Nasi bizottságok a hatóságok tilalma ellenére számos népgyűlést akartak rendezni. A rendőrség, melyet az események rohamos lefolyása meglepott, nem akadályozhatta meg, hogy Nasi ügyvéde vád becszékében ne vizsgáljon Nassinak állítólag alkotmány ellenes letartóztatása ellen.

Elhunyt regényíró.

London, július 19. Malott Viktor az írek legnagyobb regényírója ma meghalt.

Elfogott rablógyilkosok.

Szatmár, július 19. Nehány nappal ezelőtt történt, hogy a szetesi keresztényen malom éjjeli őret meggyilkolták és kirabolták. A tetteseket lázasan kereste az ország minden csendőrsége, s mint most Szatmárról jelentik az ottani csendőrség tartóztatta le a város határában a gyilkosokat. A borzalmas tettet egy 38 tagú cigánykaraván követte el. A rablógyilkosokat Csongrádra fogják szállítani.

Titokzatos gyilkosság.

Berlin, július 19. Az éjszakai órákban titokzatos gyilkosság történt egy berlini varieté igazgató lakásán. Az igazgató szakácsnőjét egy fiatal ember, aki a szakácsnőt hazakisérte, meggyilkolta. A berlini rendőrség ezer márkát jutalmat ígért annak, aki a tettest kézre keríti.

A koreai császár lemondott.

London, július 19. Szöulből jelentik, hogy a koreai császár, a japán koreai zavarok miatt trónjáról lemondott, s helyét fia foglalja el. A koreai császár 44 évig uralkodott.

Öngyilkosságok Hajdumegyében.

Két öngyilkosság egy nap.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 19.

Hajdumegyében a tegnap nap az öngyilkosoké volt. Két különböző helyen történt öngyilkossági melyről tudósítónk írja:

Élénk feltűnést keltett tegnap Böszörményben Somosi Péter gazdálkodó öngyilkossága. Széles körben találgatásra adott okot, hogy az öreg embert a ki jó módon él — mi vitte rá az öngyilkosságra.

Somosi Péter tegnap bezárkózott lakásába és ott egy vasszegre felakasztotta magát. Mire észrevették már halott volt.

Öngyilkossága okául egyébként, azt emlegetik, hogy Somosi Péter agg korára ugyanis súlyos beteg lett és efeletti elkeseredésében követte el az öngyilkosságot.

A másik tragikus eset Vámospércsen történt. A vámospércsi elöljáróság szűk szavú táviratban értesítette tegnap a debreczeni ügyészséget, hogy Turucz György nevű 54 éves ember tegnap éjjel felakasztotta magát.

Egyéb körülmény az öngyilkosságra vonatkozólag nem jött az ügyészség tudomására és így eddig nincs megállapítva, hogy Turucz Márton miért lett öngyilkossá.

Mint hogy mindkét esetben az öngyilkosság ténye beigazoltnak látszik, a temetési engedélyt az ügyészség megadta.

IRODALOM.

Ujságkiadók lapja A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetségének hivatalos lapja a megszokott gazdag tartalommal is ezuttal még gazdagabb 16 oldalas tartalommal jelent meg és az részletesen ismerteti a Szövetség pécsi közgyűlésének lefolyását és ahol a tudósításban erre alkalom kínálkozik, a hála és elismerés hangján szól a Pécsen tapasztalt szíves fogadásról Zilahy Simon elnök magvas megnyitójára és Illés József titkár, dr. Márton Sándor jogtanácsos beszámolója után az „Ujságkiadók Lapjának” szerkesztője, Lenkei Zsigmond számol be szép, színes leírásban a Kopen hágában megtartott nemzetközi szakasjtó kiállításról, melynél a magyar Ujságkiadók Szövetségét és a Magyar Szakírók Egyesületét képviselte. A hivatalos közleményektől eltekintve is sok érdekes dolgot hoz ez az ujság. Aligha létezik ennél ügyesebben szerkesztett ujságszaklap széles világon.

Tanügy.

Debreczeni ref. tanítók fizetése. Az egyházi törvény VI. cikke § 34-ik §-a szerint „a tanító fizetése — bármely foku népiskolában — nem lehet kevesebb, mint a hasonló fokozaton működő állami tanítóké.” Az 1907. évi XXVI. t. c. 2-ik §-a s a fent jelölt egyházi törvény 34. §-a szerint egy 25 éves tanítót kétezer négyszáz korona fizetés illetné s itt kap 1440, azaz egyezer négyszáznegyven koronát. Itt évről évre elveszít majd ezer koronát.

Hogy minő rubrika ez, azt Debreczen dúsgazdag urai képtelenek átérteni.

Mint fehér holló, oly ritkasággal kerülhetünk olyan országos elismerésre méltó tettnek, minőt Hajduböszörmény nemes szívű, művelt lelkű presbiteriuma mutat példaként az országnak s neked, óh nagy, óh gazdag kálvinista Róma! Kimondta, hogy a tanítóinak az állami tanítókéval egyenlő fizetést ad 1907. július 1-től.

„1907. július 1.” „Ez a dátum örökre emlékeztet a hajduböszörményi tanítók előtt” Ezt írja az én szeretett Kiss József barátom! Igazad van fiu! Most aztán rajta. Szívvel, lélekkel tanítottatok ti eddig is — én hiszem és vallom. Böszörmény tanító-ságát nem kell kioktatni, hisz ők már elérték a maguk eredményét.

És most legyen szabad kérdeznem, hogy mi, debreczeni tanítók, mikor részeseülünk hasonló örömben, méltánylásban.

En ugy érzem s ugy kell lennie, hogy feltétlenül még ez évben 1907. július 1-től számítva megkapjuk a felemelt fizetést. Ez Debreczennek erkölcsi kötelessége, ezt Debreczennek feltétlenül meg kell tennie. Lehetetlen másképpen cselekedni, mert különben összezuha 63 tanítójának szívét és lelkét.

Izelitónak bemutatok pár böszörményi tanítói fizetését.

1. Kövér Demeter 38 éve szolgál. E hó 1-ig évi fizetése 1748 korona volt, — ma kap 2400 koronát? Lévy Imre 28 éve szolgál. Fizetése 1696 korona volt; most 2200 koronát kap.

Debreczenben egy 38 év óta működő tanítót 2600, — a 28 év óta működőt 2400 korona illeti a zsinati és állami törvények szerint. Amde Debreczenhez az méltó, hogy legalább 200 koronával előzze meg az államot. Bizalommal várjuk a lehető legelső intézkedést.

Debreczen, 1907. július 19.

Egy tanító.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A zirci választás epilógusa. A nagy port felvert zirci választásba a törvényesek is bele avatkoztak. Adám József fővárosi tűzoltóparancsnok leutazott Zircre Ivánka támogatására. Egyike volt a legbuzgóbb korteseknek s felbuzdulásában Neményi Pál választási elnökkel is összejöttük. A szavazók még tömegesen állottak a választási helyiség előtt, amikor Kemény Pál kezében az órával ki hirdette, hogy mivel a záróra elmúlt, a választást bezárja. Adám József ez ellen tiltakozott, állítva, hogy a kívül álló választók már egy félórát várnak azokra s így a választás bezárása törvényellenes. A választási elnök azonban nem engedett s a két fél harsogó szóharcba keveredett, a melynek hevében Adám József sértegetni kezdte a választási elnököt. Kemény Pál erre választói jog megsértésének vétsége miatt féljelenítette Adám Józsefet, akit ma hallgat ki Tarbach bíró.

Közgazdaság.

Terményfőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentés Budapest, 1907. július 19.

Készáru eleintén tartott később 5 fillérrel olcsóbb, határidők szilárd indulás után gyöngültek.	
1907. októberi buza	10.35.—36
1908. áprilisi buza	—
1907. októberi rozs	8.81.—82
1907. áprilisi rozs	—
1907. októberi zab	8.01.—02
1907. májusi zab	—
1908. májusi tengeri	6.31.—32
1907. júliusi	6.08.—00
1907. augus t si	6.14.—15
1907. szeptemberi tengeri	6.23.—24
1908. augusztusi repozs	17.30.—40

REGENY-CSARNOK.

Az utazó csoda.

127. Fantasztikus regény.

Derült hangulatban elővette a titkos rendőr a kalapját és botját és Bémoliantné látogatására indult.

A fiatal nő, ki egyetlen támogatóját látta benne, hálás rokonszenvet érzett iránta. Látogatása úgy hatott rá, mint a napsugár, mely szomorú, kietlen életbe egy kis fényt hozott. Gyakran ott marasztalták ebédre, a fiatal ember oly kedves, vidám volt, telve udvariassággal Le-

grisné iránt is, hogy a ysémbes anyós is megszerette, a kis fiu is örült a jó bácsinak, ki térdein lovagoltatta. Annyira megszókták látogatásait, hogy rosszul a nőknek, ha több ideig nem kereste fel őket.

E napon is mosolylyal ajkán fogadta őt Helén, ki már kezdte rendíthetetlen bizalmát elveszteni és nem bizott már már annyira a jövőben. Eddig várta a hírt férjétől, nem tudott halála gondolatába belenyugodni, de az idő mult és reménykedése nem teljesedett.

Rosamour gyöngéden vigasztalta, a jövővel biztatta, szerény célzásokat tett saját reményeire.

Folytatása következik.

Nyilttér.*

Szell István diurnista a Karikás tegnapi számában azt az örültséget találja fel egyéb híjján, hogy én tőle csütörtökön este Szentjóni Kálmán tanító ur utján bocsánatot akartam kérni. Ez az állítása ép olyan alávaló hazugság mint a többi. Ilyen hülyeséget én nem csinállok, s ilyet Szentjóni Kálmán ur sem mondhatott neki. Az én felhatalmazásomra legalább nem. Debreczen, 1907. július 19. Sipos Béla.

Ezt a nyilatkozatot este 7 órakor irtam meg. Hét óra után találkoztam Szentjóni Kálmán urral, a kinek előadtam, hogy mit hazudik Szell István. Szentjóni ur erre egész határozottsággal jelentette ki, hogy ő ezt nem mondta Szell Istvánnak, s ezt állítani Szell részéről alávalóság. Debreczen, 1907. július 19. Sipos Béla.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a Szerkesztő.

Ön felöltöt viz magával — az jó!

De el ne felejtsem egy doboz Fay valódi Sodeni ásvány-víz-pasztillát zsebre vágni — ezek a legjobb szolgálatot teszik a legnagyobb melegben, még akkor is, ha a felöltő nem használ. Fay valódi Sodeni turákon, sétálás, kirándulásnál stb. valóban nélkülözhetetlen, mert megakadályozzák a kirándulás esetleges kellemetlenségeit, és a szervezetet rendkívül jól befolyásolják. Doboza K 1.25-ért minden gyógyszerárban, drogueriarban és ásványvíz kereskedésben kaphatók.

Főraktár, Magyarország részére: Dr. Egger Leo és Egger J. Kochmeister utóda, Thalmayer és Szeitz, Török József uraknál Budapest.

Készfehérneműek

vászon, sifon és battist női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyneműk, selyem hűster és cloth alsó szoknyák, karton, casmir és selyem paplanok, matrácok

legolcsóbb szabott árban. Fértiingek, lábravalók, hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divat zsebkendők

Szabó Lajos fia

divat, vászon és szőnyegáruháza DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedt minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Kies fekvésű kert, állandó lakásnak is alkalmas épülettel, park és fajsztólóval a városhoz legközelebb. Előnyösen vehető. Hol megmondja a kiadóhivatal.

Ugyes, jóírású leány Lőfkovits ékszerésznél felvétetik.

Piaci bolt három ajtó bármilyen célra azonnal kiadó Csapó utca 11.

Közellévő vidéki városban piacon, jó forgalmu fűszer és vegyes üzlet, trafikkal más vállalat miatt eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Kitűnően működő sódaráló malmot olesón eladok. Czim Bethlen-utca 20.

Uraságoktól levetett ruhákat veszek a legmagasabb árban Neumann M. Bádósz-utca 2.

Ha nincs pénze, menjen Kaiser Salamon, Hatvan-utca 2. sz. (Tóth Gyula házában) Debreczen és vidéke legnagyobb részlet áruházába, a hol legmodernebb butor, vászon, férfi és női ruha, tavaszi és őszi női- és férfi felöltők, szőnyegek csekély heti vagy havi részletben kaphatók. Munkások, városi és megyei tisztviselők külön engedményben részesülnek.

Egy pénztárnoknő, ki a könyvelésben jártas és a ki már volt pénztárnál felvétetik. Czim a kiadóba.

Keresek cserébe egy házat földért Debreczenben. Érdeklődők forduljanak Fohn József zsáküzletébe Debreczen Petőfi-tér 6. szám.

Női kalap elárúsítónő, kiváló ügyes, esin nos alak, ki e szakmába már alkalmazva volt, Női kalap készítéshez is ért, ajánlkozzon a Nyakkendő királyhoz Debreczen.

A Darvas-féle bolti berendezés eladó Piac-utca 24.

Fűszeres segéd felvétetik Glück Izidornál Péterfia-utca 76.

Vízhatlan ponyva jó állapotban eladó. Czim a kiadóba.

Egy szép függő lámpa olesón eladó. Czim a kiadóban.

Két butorozott szoba szép előszobával együtt vagy külön-külön is azonnal kiadó a Baross-utca 13. szám alatt. Kapu alatt. bejárat.

A Fötérén egy 2 szobából, előszobából álló uri lakás kiadó. Czim a kiadóba.

Négy-öt jó állapotban levő ócska ablak és 4-5 ajtó lehetőleg egyforma közép nagyságban kerestetik, hol, megmondja a kiadóhivatal.

Egy 14-17 éves fiu küldöncznek jó fizetés mellett felvétetik. Czim a kiadóba.

Kiadó Bethlen-utca 12. szám alatt két külön bejáratu esinosan butorozott szoba kertre nyíló ablakkal.

Nagy Zoltán Szoboszlai kir. albiró telek-könyvi vizsgára készülők közikönyve megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó cégénél Debreczenben 2 k. 10 fillér be-küldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapható.

16 éves jó megjelenésű ügyes leány kenyérüzletbe kiszolgálói állást keres. Bővebet a kiadóhivatalba.

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdája Debreczen, Piac-u 49. — Kurzweil János és Társa Budapest, festőgyárának festékéve.

Gépolajok Tovotta-gépszir.

Legmegbízhatóbb bevásárlási forrás. Ugyiszintén legjobb minőségű kék uszó

kocsikenőcs és festékek

legolcsóbb árban kaphatók

Térei J. utódánál

DEBRECZEN, Hatvan u. 13. sz.

A czimre kérem ügyelni.

Legbiztosabb szépitőszér a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitűnőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztá-talanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá-való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknél, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógy-szereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszer-tár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Szives figyelmébe ajánlom az ér-dekelt feleknek

Zsák- és vízmentes ponyva

raktáramat

Zsák és ponyva kölcsön üzletemet.

Raktáron tartok még minden szín-bnn vízmentes és közönséges ponyva szöveteket, len, kender és Juta zsá-kokat, kötélárut és dohány zsineget.

FOHN JÓZSEF

zsák és ponyva kereskedő

Petőfi-tér 6. szám (a nagy állomás közelében).

Tavaszi idényre

megérkeztek remek kivitelbe sima és mintás szövetek, kockás és csíkos blouz kelmék.

Delinek 30 krtól

Blouz selymek 120 krtól.

Férfi ingek 120 krtól.

Gallér 13 kr.

Kézeltő 20 kr.

Gyermek kötények, retorm és em-pirben dus választék, fehér és szines alsó szoknya 120 krtól.

Es sok fel nem sorolt áruk dus választékban, olesó árakban kaphatók

Doszpoly János Utóda

Fötér, Tisza palota.

Orosházi Kenyér-sütőde és Élelmezési Csarnok

A nagyérdemű közönség kényelmére fiók üzletet nyitott a város különböző részein.

Arpádtér 18. sz. alatt (Móricz telep)
Csapó-utca 37. „ „ (Burgundia-utca sarok.)
Boockay-tér 1 „ „ (Czeglédi-ház)
Mester-utca 46 „ „ (Hortobágy malommal szembe.)
Szt.-Anna-utca 49 sz. alatt.

Sok pénz megtakarítás a háztartásban, a ki az orosházi sütő-deből a legolcsóbb árakban szerzi be kenyérét.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899.

Arany érem
Budapest 1899.

Arany érem
Pozsony 1902.

hydrau-
likus
sajtóért.

Szőlő és gyümölcsmust

sajtólásra a nagy üzem számára.
2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Már igen tetemes
számban üzemben
helyeztetett.

gyártanak és szállítanak jót-
állás mellett mint különleges-
séget a legújabb szerkezetben

MAYFART PH. és TA., BÉCS, II₁

külf. legességi gyár gyümölcsertékésítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmeutve. Megrendelések idejekorán kéretnek.